

TÌM HI U HOÀNH PHI, LI N I HÁN NÔM ÌNH TH N NH T TH NH, XÃ TH NH H I, TH XÃ TÂN UYÊN, T NH BÌNH B NG

Nguyễn Thị Hiên¹

Ình Nh t Th nh t a l c t i p Nh t Th nh, xã Th nh H i, th xã Tân Uyên – t nh Bình D ng. ình c xây đ ng trên m t gò t cao ráo thoáng mát, i di n v i U ban nhân dân xã Th nh H i.

Theo các v cao niên trong làng cho r ng, ình Nh t Th nh c xây đ ng vào kho ng u th k XIX. Lúc u ình ch c làm b ng g t p, mái l p lá, vách c làm b ng nan tre, đ ng trên n n t. Sau ó bà con trong làng cùng nhau góp công, góp c a xây đ ng ình v i ki u ki n trúc ba gian hai chái. Trong nh ng n m kháng chi n ch ng Pháp m t s ngôi ình Th D u M t, Biên Hoà b th c dân Pháp chi m óng dùng làm n bót ho c làm n i ph c v cho ho t ng quân s c a chúng. Vì vậy, bà con làng Nh t Th nh ã tháo đ ng ngôi ình, sau này khi chi n tranh t m th i l ng xu ng m i đ ng l i v i nh ng gì ã có s n. ình Nh t Th nh ã tr i qua nhi u l n trung tu, s a ch a, nh ng l n trung tu l n nh t là vào n m 1957, nhân dân Nh t Th nh ã cùng nhau xây bao ngôi ình c và làm thêm m t ti n phía tr c nh hi n nay.

Ình có ki n trúc p và v trí c bi t nên s t n t i c a ngôi ình, ngoài vi c ây là n i sinh ho t v n hoá tín ng ng c a c ng ng, trong nh ng n m u kháng chi n ch ng Pháp ình là n i nuôi d u cán b cách m ng, ho t ng u tranh yêu n c c a nhân dân trong vùng. Khu v c t phía sau ình n Mi u Bà có nhi u h m bí m t nh ng sau nay ph c cho vi c c i t o t làm nông nghi p nên h m bí m t ã b l p.

Ình Nh t Th nh th Thành Hoàng B n C nh c vua T c ban t ng s c phong vào n m T c th n m (1852). Hàng n m, vào các ngày 15/2 và 15/10 nhân dân làng Nh t Th nh t ch c cúng ình, v a là b o l u và duy trì nh ng nét v n hóa truy n th ng mà ông cha ã t o đ ng nên. M t khác, là c u cho “m a thu n gió hòa”, mùa màng c b i thu và em l i s m no bình yên cho dân làng.

Tr i qua nhi u l n trung tu s a ch a nh ng ình th n Nh t Th nh v n gi c nét p c kính c a ngôi ình th n ng i Vi t. M t ti n trang trí nhi u hình nh p nh r ng, h và c c n nhi u đ a g m c t o nên v p c áo riêng c a ngôi ình. Cách trang trí ch m tr trên các bao lam, tài qua hình t ng các v t linh làm n i b t lên s c m nh quy n l c c a r ng, s sang tr ng c a ph ng, m nh m c a lân và phúc th c a h c ng trên l ng rùa, t t c u th hi n v tôn

¹ B o tàng Bình D ng. Email: thanhhien.btbd@gmail.com

nghiêm c kính. Qua ó c ng th hi n c bàn tay khoé léo và kh i óc sáng t o c a các ngh nhân a ph ng.

Hoành phi, câu i ình th n Nh t Th nh

Hoành phi:

日盛公所

Phiên âm: Nh t Th nh công s

ình làng là n i gi i quy t nh ng v n xã h i c a làng xã; h i h p, gi i quy t m i chuy n vui, bu n c a xã thôn, hòa gi i nh ng b t ng trong n i b c ng ng. Chính vì v th c a ình làng nh v y mà m i thành viên trong làng u có trách nhi m xây d ng và b o v .

Th i x a, ình làng ngoài vi c th cúng Thành Hoàng còn t u trung m i l thói c a làng xã, t khao v ng quan trên, ón ng i t, h p vi c làng, x ki n, r c xách, h i h è v i nh ng quy c nh t nh, có s phân bi t chi u trên, chi u đ i. C m t h th ng ch c d ch lúc b y gi là Lý Tr ng, Tu n Ki m m i khi có vi c liên quan n làng c theo tr t t mà ng i vào v trí c a mình chi u ình th c thi công v .

M t chi c tr ng cái c trong ình, khi nó vang lên theo nh p ng liên thúc gi c dân làng v ình t h p ón quan trên hay bàn tính công vi c c a làng.

ình có ngôi th h n hoi, khi ra ình các b c h ng lão, h ng lý ng i gi a ình, th p h n ngôi hai bên, dân th ng ng i ngoài sân. ình làng c ng là n i t ng đi n ra bao l n các c cao niên t ch c “lên linh, lên lão”, các v ch c s c t ch c “n khao, n v ”, nhân dân xin c “n p cheo, n p c i”. Tuy là nh ng t p quán c

h th i phong ki n, nh ng ó c ng là nét v n hóa c áo ình làng c a ng i
Vi t Nam x a. Vì v y nên nhi u n i g i là công s .

N m cúng:

庚戌年七月拾壹日再造

Canh tu t niên, th t nguy t, th p nh t nh t tái t o (11/7/1910).

Câu i:

前對泰山凝瑞氣

後沾福水啓才人

Phiên âm:

Ti n i thái s n ng ng th y khí

H u triêm phúc th y kh i tài nhân

T m d ch:

Tr c núi phúc dày sinh khí t t

Sau sông ân th m xu t ng i tài

Câu i:

左占青龍沾化日

右依白虎映文光

Phiên âm:

T chiêm thanh long triêm hóa nh t

H u y b ch h ánh v n quang

ây là câu i hay, chu n m c v nguyên t c i. Nh ng câu i này có l
tác gi quá sa vào mô típ “thanh long- b ch h ” trong t t ng mà quên r ng mô
típ h trên bình phong c ng c quy c khá ch t ch . Bình phong là l h ng m c
r t ph bi n trong thi t ch ình Vi t Nam, nó th ng n m chính gi a phía tr c
sân ình, v i ý ngh a “ch n gió”, xua u i tà ma, xu khí. Mô típ trên m t bình
phong th ng p n i ho c v c nh c p vàng (hoàng h) ng bên vách á l m
ch m, có m t cây c th v n che cành lá; ho c c nh long mã ch cái phù , ho c
c nh long h h i (c p đ i t ng c lên nhìn r ng ang bay n trong mây nhìn
xu ng); c t bi u th âm d ng hòa h p.

Bình phong ình th n Nh t Th nh v c nh Long Mã còn g i là “ng a hoá r ng” hay “r ng ng a”. Long Mã là hoá thân c a k lân, là s k t h p c bi t gi a r ng, lân và ng a. ó là m t v t linh có s ng và b m c a r ng, mình c a con h u x , uôi bò, trán sói, thân có v y c a k lân, chân và móng c a ng a. Chính vì v y, khi c câu i th y xu t hi n t “b ch h ” r t d nh n th y ó là cách dùng t không phù h p v i khung c nh th c t . Song, n u xét câu i này l cách c l p, không ch u tác ng c a b i c nh thì ây v n là l câu i hay.

T m d ch:

Bên trái r ng xanh hoà tr i bi c

Bên ph i h tr ng t a ánh hoà quang

Câu i:

前代風光創造畱古廟

後人繼述再立舊門庭

Phiên âm:

Ti n i phong quang sáng t o l u c mi u

H u nhân k thu t tái l p c u môn ình

T m d ch:

Cha ông sáng t o thu n phong l u quang c mi u

Cháu con m t lòng k nghi p d ng l i ình x a

Câu i:

赫赫精靈光宇宙

汪汪惠澤溥閭閻

Phiên âm:

Hách hách tinh linh quang v tr

Uông uông hu tr ch oàn l diêm

T m d ch:

L ng l y uy linh sáng v tr

Ân c sâu r ng th m c ng làng

Câu i:

聲靈²顯赫昭千古

德澤汪流布萬方

Phiên âm:

Thanh linh hi n hách chiêu thiên c
c tr ch ông l u b v n ph ng

T m d ch:

Linh thiêng, hi n hách ngàn x a t
Công c, r ng dày kh p ch n hay

C p i m t tr c ti n i n này tuy ng n, song i r t chu n và hàm ch a ý ngh a r t ph quát. N i dung chính là ca ng i c Thành Hoàng làng v i ti ng t m và công c c sáng t và minh ch ng t ngàn x a; c lan truy n và v n ph ng u hay bi t. Cách dùng t c a tác gi r t g n và s c, các c m danh t “Thanh linh – c tr ch”, các tính t “hi n hách – ông l u”, các tân ng “chiêu thiên c – b v n ph ng” c i t ng c p v i nhau cho nên ã t o c s cân x ng, hài hòa.

Hoành phi:

丕膺耿命

Phiên âm: Phi ng c nh m nh

T m d ch: ng theo m nh sáng

N m tái l p: 己亥年再造七月初十日

K h i niên tái t o th t nguy t s Th p nh t (10/7/1959).

Hoành phi:

貞亨元利

Phiên âm: Trinh hanh nguyên l i

___c: Nguyên hanh l i trinh

T m d ch: B n c (Nhân, l , ngh a, trí).

Hoành phi:

---

² Ch Linh trong câu i có ph n d i vi t b v ng 王.

巍巍廟貌

Phiên âm: Nguy nguy mi u m o

T m d ch: Ngôi Mi u to l n

Câu i:

日照陽光開泰運

盛霽厚德配遐鈴

Phiên âm:

Nh t chi u d ng quang khai thái v n

Th nh triêm h u c phi hà linh

M t vài thu t ng c n di n gi i thêm: 盛- th nh: ông úc, th nh v ng. Tuy nhiên, nhi u kh n ng t này dùng sai vì câu i này tác gi dùng ngh thu t gieo ch , dùng hai t “Nh t th nh/th nh” tên ình b t u v i. Th nh/ th nh trong t “Nh t th nh” là ch 晟 có ngh a là sáng rõ, r c r . 霽 triêm: ng m, th m. 鈴 linh: ti ng chuông.

T m d ch:

Tr i chi u ánh d ng, khai v n t t

Chuông ngân th m, t a c cao dày

Hoành phi:

肅肅門庭

Phiên âm: Túc túc môn ình

T m d ch: Cung kính n i c a ình

Câu i:

正路宏開歌聖蹟

美恩廣布頌南天

Phiên âm:

Chính l hoành khai ca thánh tích

M ân qu ng b t ng nam thiên

T m d ch:

ng chính r ng m ca thánh tích
Ân c qu ng bá kh p tr i Nam

Hoành phi:

德化萬民

Phiên âm: c hoá v n dân

T m d ch: Công c c m hoá muôn dân

Hoành phi:

萬國咸亨

Phiên âm: V n qu c hàm hanh

T m d ch: V n qu c c hanh thông

Hoành phi:

風調雨順

Phiên âm: Phong i u v thu n

T m d ch: M a thu n gió hoà

Câu i:

堂陞發禎祥正道坦平若砥

門庭生光彩物情煦育如春

Phiên âm:

ng b phát trình t ng chính o th n **bình nh c ch**
Môn ình sinh quang th i v t tình chi u d c nh xuân

T m d ch:

D i th m phát i m lành chánh o b ng ph ng ch m t l n

C a ình sinh khí t t, v n v t vui v nh mùa xuân

Ng i ph ng cúng:

是年鄉紳枚文亥村長潘文山鄉豪陳文清仝奉供

Th niên H ng Thân Mai V n H i thôn tr ng Phan V n S n h ng hào
Tr n V n Thanh ng ph ng cúng.

N m cúng:

龍飛丁巳年中秋吉造

Phiên âm: Long phi³ inh t niên trung thu cát t o

T m d ch: c làm vào ngày t t tháng 8/1916

Câu i:

聖功嚴鉄鉞赫赫英靈⁴昭日月

帝德妙彭桴巍巍厚澤配乾坤

Phiên âm:

Thánh công nghiêm thi t vi t hách hách anh linh chiêu nh t nguy t.
c di u bành phù nguy nguy h u tr ch ph i càn khôn

T m d ch:

Công Thánh búa s t uy nghiêm, hi n hách linh thiêng ng i nh t nguy t
c bè l n huy n di u, ân tr ch mênh mông sánh t tr i

Ng i ph ng cúng:

是年鄉紳高村長參鄉豪知奉供

Phiên âm:

³ Long phi 龍飛 là hai ch c dùng v i ý ngh a tôn kính th th i gian tr v c a vua ng tri u.

⁴Ch Linh trong câu i có ph n d i vi t b v ng 王

Th niên h ng thân Cao thôn tr ng Tham h ng hào Tri ph ng cúng

T m dich:

H ng thân Cao thôn tr ng Tham h ng hào Tri n m y ph ng cúng.

N m cúng:

丙辰年仲春吉日造

Phiên âm: Bính thìn niên tr ng xuân cát nh t t o

T m d ch: c làm vào ngày t t tháng 2/1916.

Câu i:

海宴昇平喜見禎祥呈瑞色

河清兆泰欣沾氣象繞祥雲

Phiên âm:

H i y n th ng bình h ki n trnh t ng trnh thu s c

Hà thanh tri u thái hân triêm khí t ng nhi u t ng vân

T m d ch:

Bi n vui thái bình m ng th y i m lành hi n s c t t

Sông trong yên n vui xem khí t ng bao mây lành

Câu i:

德其盛乎保護不期南與北

誠可格也英靈⁵無限古而今

Phiên âm:

c k th nh h b o h b t k nam d b c

Thành kh cách đã anh linh vô h n c nhi kim

T m d ch:

c h ng th nh thay, b o v muôn i nam và b c

Lòng thành ch ng giám, linh thiêng vô h n x a và nay

---

⁵Ch Linh trong câu i phía trên gi ng ch linh này 靈nh ng phía d i ch linh trong câu i có b v ng 王nh ng tra trong t i n không có.

Ng ị ph ị ng cúg:

新隆村總正美中副總阮文邦

Phiên âm: Tân Long thôn t ị ng Chính M ị Trung phó t ị ng Nguy ị n V ị n Bang.

T ị m d ị ch: Phó t ị ng Nguy ị n V ị n Bang, thôn Tân Long, t ị ng Chính (Chánh) M ị Trung.

N ị m cúg:

王子仲秋日造

Phiên âm: Nhâm tỵ tr ị ng thu nh ị t t o

T ị m d ị ch: ị làm vào ngày t ị t tháng 9/1912.

Câu ị:

創造惟難今日構完由人傑

守成不易他年安享賴風醇

Phiên âm:

Sáng t o duy nan kim nh ị t c u hoàn do nhân ki ị t

Th ị thành b ị t d ị tha niên an h ị ng l ị phong thu ị n

T ị m d ị ch:

Sáng t o v ị n r ị t khó, ngày nay d ị ng xong nh ị ng ị tài

Gi ị thành qu ị không d ị, n ị m sau an h ị ng b ị giố lành

C p câu ị này có c ị m ị nh danh “賴風醇- l ị phong thu ị n” khá ph ị c t p, hi u l ị cách ị n thu ị n, nó có ngh ị a là nh ị ng phong t ị c, thói quen thu ị n nh ị t t p. Có gi ị c l ị l ị t t p này thì chúng ta m ị có th ị t n h ị ng ị c s ị bình an, c ị ng nh ị s ị sáng t o tuy r ị t khó kh ị n song hoàn thành b ị có ng ị tài m ị nhi m. T ị t ị ng tri ị t lí ph ị ng ôg v ị n r ị t cao c ị ng ị ng song c ị ng luôn ghi nh ị n nh ị ng công s ị c óng góp c ị a cá nhân, ị c bi ị t là nh ị ng v ị anh tài, hào ki ị t...

Câu ị:

歌贈保安日運興仁蕩蕩高明乎造化

神威正直盛和悠久巍巍博厚配無疆

Phiên âm:

Ca t ng b o an nh t v n h ng nhân ãng ãng cao minh h t o hóa
Th n uy chính tr c th nh hòa du c u nguy nguy bác h u ph i vô c ng

T m d ch:

Ca t ng B o An⁶, nhân luôn h ng v ng, cao sáng mênh mông thay t o hóa
Th n uy Chính Tr c, th nh hòa mãi mãi, nguy nga sâu r ng n vô cùng

M t s t c n di n gi i thêm: 日運 (Nh t v n): s xoay v n c a m t tr i, ý
là quanh n m. 日運興仁 (Nh t v n h ng nhân): c nhân quanh n m u h ng
v ng.

ây là c p câu i hay, i v a chu n ý v a chu n t , m u câu i tác
gi s d ng c m t “ca t ng b o an” “th n uy chính tr c” th ng c s d ng
trong s c phong, ây tác gi ã khéo léo l ng vào câu i làm cho câu i thêm
ph n trang tr ng. Các c m t sau c i t ng c p v i nhau nh : “nh t v n h ng
nhân” “th nh hòa du c u”, “t o hóa” “vô c ng” ã t o c s cân x ng, hài hòa
trong t ng v i.

Hoành phi:

神恩普照

Phiên âm: Th n ân ph chi u

T m d ch: n th n chi u kh p

Hoành phi:

施 正 教

Phiên âm: Thi chính giáo

Di n ngh a: D y gi nh ng i u hay l ph i.

Hoành phi:

洋 在 上

Phiên âm: D ng T i Th ng

Ng i ph ng cúng:

---

⁶B o An Chính Tr c là m hi u c a th n Thành Hoàng.

本村仝奉供

B n thôn ng ph ng cúng

Câu i:

勢盛其日盛神光遠接萬江山

德隆必福隆胤錫長畱祈氣象

Phiên âm:

Th th nh k nh t th nh th n quang vi n ti p v n giang s n
c long t t phúc long d n tích tr ng l u k khí t ng⁷

T m dịch:

Th m nh ngày càng m nh th n sáng xa n v n non sông
c l n t phúc l n ân s ng mãi l u c u khí t ng

Ng i ph ng cúng:

阮明照奉供

Nguy n Minh Chi u ph ng cúng

Câu i:

豫大豐亨革舊新大壯觀

M t m t v i

Phiên âm:

D i phong hanh cách c u tân i tráng quan

T m dịch:

Vui l n giàu m nh t t p c m i u to l n

Câu i:

正氣恩霑新宇廟

威名德盛壯山河

Phiên âm:

---

⁷ Trong câu i có nh c n hai t Nh t Th nh là thôn và Phúc Long là tên huyện Phúc Long x a.

Chính khí ân triêm tân v mi u
Uy danh c th nh tráng s n hà

T m d ch:

Chính khí ân th m nhu n n mi u
Uy danh c th nh d y non sông

Ng i ph ng cúng:

鄉 .....⁸奉供

H ng.....ph ng cúng

Câu i:

聲靈⁹顯赫昭千古

德澤汪汪布萬方

Phiên âm:

Thanh linh hi n hách chiêu thiên c
c tr ch uông uông b v n ph ng

T m d ch:

Linh thiêng, hi n hách ngàn x a t
Công c, r ng dày kh p ch n hay

Ng i ph ng cúng:

村長阮文高奉供

Thôn tr ng Nguy n V n Cao ph ng cúng

N m cúng:

己酉年秋月吉日造

K D u niên thu nguy t cát nh t t o (1909)

Câu i:

---

⁸Câu i này có ghi l c kho n nh ng do quá trình s n s a nhi u l n nên ch b m không c c vì v y không bi t ng i ph ng cúng và n m cúng?

⁹Ch Linh trong câu i phía trên thì gi ng v i phía trên c a ch linh này 靈 nh ng phía d i ch linh trong câu i có b v ng 王 nh ng tra trong t i n không có.

敕贈保安而護國

皇封祐善以敦凝

Phiên âm:

S c t ng b o an nhi h qu c

Hoàng phong h u thi n d ôn ng ng

T m d ch:

S c t ng “B o An” và “H Qu c”

Vua phong “H u Thi n” v i “ ôn Ng ng”

Bàn th n:

神

Th n

Hoành phi:

恭迎聖駕

Phiên âm: Cung Nghinh Thánh Giá

Câu i:

神恩浩蕩昭千古

聖德巍巍布萬方

Phiên âm:

Th n ân h o ãng chiêu thiên c

Thánh c nguy nga b v n ph ng

T m d ch:

n th n r ng l n m i g i t ngàn x a

c thánh cao v i kh p muôn ph ng

Các ban th :

T ban:

左班列位

Phiên âm: T ban li t v

Câu i:

被四表格于上下

護黎民於變時雍

Phiên âm:

B t bi u cách vu th ng h

H lê dân (ô) bi n th i ung

被(B): bao trùm, t a kh p.

四表(T bi u): ngoài b n cõi

格(Cách): n

雍(Ung): Hòa m c

T m d ch:

c sáng t a kh p b n cõi th u c trên d i

B o v dân chúng t ó tr nên hòa m c

H u ban:

右班列位

Phiên âm: H u ban li t v

Câu i:

美培宇宙舊規模

平立鴻基新制度

Phiên âm:

M b i v tr c u quy mô

Bình l p h ng c tân ch

* Theo chúng tôi câu i này n u o l i v tr c thành v sau và ng c l thì m i h p cách th i.

T m d ch:

Vun b i v tr quy mô c .

Gây d'ng c' ch' m' i

Câu i:

日為禮樂和為貴

盛作公平德作安

Phiên âm:

Nh' t' vi l' nh' c' hoà vi quý

Th' nh' tác công bình' c' tác an

T' m' d' ch:

Ngày ngày l' nh' c' hoà vi quý

Th' nh' t' o' công b' ng' c' t' o' an

C' p' câu' i' này gi' ng' nh' l' h' giá tr' ã' c' khái quát hóa, v' i' nh' ng' n' i' dung' khá quen thu' c' nh' “hòa vi quý” hay ta th' ng' có câu d' hòa vi quý, t' c' trong m' i' quan l' y' s' hòa nhã làm tr' ng'; s' sung túc, th' nh' v' ng' t' o' nên s' công bình và quan tr' ng' h' n' có' c' s' an bình c' n' có' s' c' . Cu' c' s' ng' có' s' hòa nhã, s' sung túc, s' công bình, s' bình an thì m' i' ngày' u' là nh' ng' ngày l' hoan ca, vui v' ...

Hoành phi:

後松俗

Phiên âm: H' u' tùng t' c'

Di' n' ngh' a: H' u' th' v' ng' m' nh' nh' tùng nh' bách

Hoành Phi:

施正教

Phiên âm: Thi chính giáo

Di' n' ngh' a: D' y' gi' nh' ng' i' u' hay l' ph' i.

Câu i:

鄉法嚴明由節正

會堂有序是風醇

Phiên âm:

H ng pháp nghiêm minh do ti t chính

H i ng h u t th phong thu n

T m d ch:

H ng c nghiêm minh do ti t chính

H i ng tr t t b i phong thu n

ây là m t c p câu i xu t hi n r t nhi u ình làng và c ng là l i nh c nh h i h i ng làng xã, các thành viên trong c ng ng hãy gi gìn s nghiêm minh c a h ng c (c ng có th hi u s nghiêm minh c a h ng c có c b i nh ng con ng i ngay th ng), s thu n phong m t c.

Hoành Phi:

鄉會堂

Phiên âm: H ng h i ng

Hoành phi:

日盛公所

Phiên âm: Nh t th nh công s

T m d ch: S chung c a làng Nh t Th nh

Ng i ph ng cúng:

鄉職全造

H ng ch c ng t o

N m cúng:

龍飛丁巳年中秋吉日造

Long phi¹⁰ ình T niên trung thu cát nh t t o (8/ 1917).

Hoành phi:

敬如在

Phiên âm: Kính nh t i

Di n ngh a: Kính nh ang tr c m t

---

¹⁰ Long phi 龍飛 là m t v i ý ngh a tôn kính, ch th i gian tr v c a vua ng tri u.

Câu i:

千載威名標典祀

萬年宗社壯神靈

Phiên âm:

Thiên t i uy danh tiêu i n t

V n niên tông xã tráng th n linh

T m d ch:

Ngàn n m uy danh nêu t t

V n n m xã t c tráng th n linh

Câu i:

萬古桃花招聖母

千秋顯赫集神仙

Phiên âm:

V n c ào hoa chiêu thánh m u

Thiên thu hi n hách t p th n tiên

C p câu i này xu t hi n khá nhi u m t s ình, mi u Bình D ñng. Song nguyên v n có ít nhi u s khác bi t, ví d : chùa Thiên H ñg p Lò G ch, xã Minh Th ñh, huy n D u Ti ñg, Bình D ñng.

ào hoa chiêu thánh n

Xuân s c t p th n tiên

ình th n Tân Th i, Lái Thiêu, Thu n An, Bình D ñng c ñg xu t hi n câu i g n t ñg t .

V n c h ñg hoa chiêu thánh n

Thiên thu xuân s c h i th n tiên.

Còn ình th n An S ñ, Thu n An, Bình D ñng.

V n c ào hoa chiêu thánh n

Thiên thu xuân s c t p th n tiên

T m d ch:

Muôn thu hoa ào v i thánh m u
Ngàn n m linh thiêng h i th n tiên

Bài v

聖母娘娘

Phiên âm: Thánh m u n ng n ng

Câu i:

覆政奉公輕重持平直君子

M t m t v i

Phiên âm:

Phúc chính ph ng công khinh tr ng trì bình tr c quân t

T m d ch:

Quân t làm vi c ngay th ng không khinh không tr ng m i che ch c
vi c công.

Câu i:

日耿聖恩濯濯颯靈乎在上

盛霑神德洋洋顯赫壯于中

Phiên âm:

Nh t c nh thánh ân tr c tr c quy t linh h t i th ng

Th nh triêm th n c d ng d ng hi n hách tráng vu trung

D ch ngh a:

Sáng ng i ân thánh, linh thiêng ng i ng i trên

Th m nhu n c th n, hi n hách bao la bên trong

M t s ánh giá, nh n xét v v n hóa Hán Nôm ình th n Nh t Th nh.

ình th n Nh t Th nh có b dày l ch s lâu i, g n li n v i quá trình hình
thành trong công cu c kh n hoang, xây d ng làng xã, phát tri n dân c c a cha ông
ta vùng t Cù lao Th nh H i. Là ngôi ình có s l ng hoành phi¹¹, câu i
t ng i nhi u so v i các ình khác, ây còn l u gi khá nhi u câu i hay, i

¹¹ Có 19 b c hoành phi, 26 câu i và 4 bài v

chủ nhân theo quy luật thị trường và ý nghĩa sâu xa, súc tích và ca ngợi, biết đến các bậc tiền nhân lập làng, dựng nước, nhàn nhàn tài giỏi và quan trọng hơn là những thành viên trong cộng đồng sống xứng theo những chủ nhân mới trong thị trường.

Văn hoá Hán – Nôm hình thành nên Nhị Thập Nhị có vẻ phong phú rõ ràng, với nhiều kỹ thuật, có lối viết Khế, lối viết ghi chép, chủ yếu tập trung nhìn chung các chủ yếu nét chữ, ý tứ, đặc biệt, đặc biệt. Hình thức, hoành phi, liễn có nội dung phong phú, đa dạng không trùng lặp với nhau. Trong quá trình khảo sát nhận thấy các câu đối chủ yếu viết bằng chữ Hán phần thì chỉ có một ít chữ Hán ghi chép xen vào trong các cặp câu đối.

Chữ Hán hình thành nên Nhị Thập Nhị có vẻ phong phú rõ ràng, với nhiều kỹ thuật, có lối viết Khế, lối viết ghi chép, chủ yếu tập trung nhìn chung các chủ yếu nét chữ, ý tứ, đặc biệt, đặc biệt. Hình thức, hoành phi, liễn có nội dung phong phú, đa dạng không trùng lặp với nhau. Trong quá trình khảo sát nhận thấy các câu đối chủ yếu viết bằng chữ Hán phần thì chỉ có một ít chữ Hán ghi chép xen vào trong các cặp câu đối.

Chữ Hán hình thành nên Nhị Thập Nhị có vẻ phong phú rõ ràng, với nhiều kỹ thuật, có lối viết Khế, lối viết ghi chép, chủ yếu tập trung nhìn chung các chủ yếu nét chữ, ý tứ, đặc biệt, đặc biệt. Hình thức, hoành phi, liễn có nội dung phong phú, đa dạng không trùng lặp với nhau. Trong quá trình khảo sát nhận thấy các câu đối chủ yếu viết bằng chữ Hán phần thì chỉ có một ít chữ Hán ghi chép xen vào trong các cặp câu đối.

Chữ Hán hình thành nên Nhị Thập Nhị có vẻ phong phú rõ ràng, với nhiều kỹ thuật, có lối viết Khế, lối viết ghi chép, chủ yếu tập trung nhìn chung các chủ yếu nét chữ, ý tứ, đặc biệt, đặc biệt. Hình thức, hoành phi, liễn có nội dung phong phú, đa dạng không trùng lặp với nhau. Trong quá trình khảo sát nhận thấy các câu đối chủ yếu viết bằng chữ Hán phần thì chỉ có một ít chữ Hán ghi chép xen vào trong các cặp câu đối.

Chữ Hán hình thành nên Nhị Thập Nhị có vẻ phong phú rõ ràng, với nhiều kỹ thuật, có lối viết Khế, lối viết ghi chép, chủ yếu tập trung nhìn chung các chủ yếu nét chữ, ý tứ, đặc biệt, đặc biệt. Hình thức, hoành phi, liễn có nội dung phong phú, đa dạng không trùng lặp với nhau. Trong quá trình khảo sát nhận thấy các câu đối chủ yếu viết bằng chữ Hán phần thì chỉ có một ít chữ Hán ghi chép xen vào trong các cặp câu đối.

TÀI LI U THAM KH O

1. *a chí t nh Sông Bé*, nhà xu t b n t ng h p Sông Bé, n m 1991.
2. Nguy n Hi u H c; “*Nh ng ngôi ình tiêu bi u Bình D ng*” NXB thành ph H Chí Minh, H i v n h c ngh thu t Bình D ng, n m 2012.
3. Liên hi p các h i khoa h c và k thu t thành ph H Chí Minh. H i khoa h c l ch s thành ph H Chí Minh; Nguy n ình Thanh ch biên. “*B o tàng – Di tích ; M t s v n lý lu n th c ti n*” NXB V n hoá thông tin.